

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravnishvu:
za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1.70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.
Posamezne štev. 10 h.

SLOVENEK

Inserati:
Enostop. petlivrst (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več ko trikrat . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja
vsak dan, izveniš nedelje
in praznike, ob pol 6. uri
popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravišstvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona št. 188.

Slovanska zveza.

Dunaj, 25. septembra.

Deželna avtonomija.

»Slovanska zveza« se je danes temeljito posvetovala o predlogu poljskega poslanca dr. Starzynskega glede deželne avtonomije. Razni člani kluba so izražali z ozirom na obmejne Slovence in isterske Slovane že znane pomisleke proti večji avtonomiji dež. zborov v političnem in gospodarskem, osobito pa v šolskem in jezikovnem oziru, dokler ni potom državnega zakona narodnim manjšinam zagotovljena popolna varnost nasproti brez-ozirom narodnim protivnikom. Ko se to zgodi, je dosežen tudi glavni smoter narodne avtonomije v okviru politične avtonomije dež. zborov.

Posl. dr. Starzynski je včeraj gotovo le z ozirom na sedanji politični položaj naglašal izrecno, da se njegov predlog razteza samo na § 12. drž. tem. zakona glede kazenskega pravosodja, policijskega reda in civilnopravnega zakonodajstva ter osobito glede deželne kulture. Predlog torej izključuje vsa šolska in jezikovna vprašanja.

Dr. Starzynski pa je svoj predlog sestavil tako, da se želje glede deželne kulture izražajo v resoluciji, ki bodi vladi navodilo v bodoče, ostala vprašanja pa naj se uravnaajo potom zakona in sicer v dveh dodatnih odstavkih k § 12. Klub je sklenil po daljšem posvetovanju, da naj dr. Šusteršič kot član pododseka za vol. reformo glasuje samo za resolucijo; obenem ga je pooblastil klub, da sme z ozirom na Poljake in Čehe glasovati tudi za širšo resolucijo. Razložek je ta, da zakon veže vlado, dočim je resolucija le navodilo, a ne obveznost.

Obmejni Slovenci.

Nadalje je dr. Šusteršič poročal o razpravah v odseku za vol. reformo. Stvarno je pojasnil vse težave in ovire, ki so jih imeli trije člani »Slovanske zveze« v odseku za vol. reformo nasproti nemški večini. Kdor podtika poslanecem, da niso imeli dobre volje ter »prodali« obmejne Slovence, ta ne pozna parlamentarnih razmer ali pa sodi in govori s svojega strankarskega stališča. Res, da so pri-krajšani koroški Slovenci in da tudi Štajerci ne morejo biti povsem zadovoljni s sklepi od-

seka; toda kaj več storiti, je bilo naravnost izključeno. Čehi v vsakem oziru nadkričujejo Jugoslovane, a navzlic temu dobe Čehi en mandat šele na 58.400 duš, dočim Slovenci vobče na 45.600. Slovenci pridobe z novo vol. reformo 9 mandatov, ako enega v Istri prištejemo Slovincem. Slovenski poslanci bi torej storili največjo politično in narodno napako, ko bi z obstrukcijo hoteli preprečiti vol. reformo. Poleg tega pa je še veliko vprašanje, ali bi Slovenci sami mogli vzdržati obstrukcijo. Konec bi bil — velika blamaža in stari vol. red. Za objektivne ljudi naj zadošča to pojasnilo.

Po daljši razpravi je sklenila »Slovanska zveza«:

I. »Klub zavrača ogorčeno napade radi vol. preosnove, naperjene proti sebi in svojim zastopnikom v odseku, tovarišem dr. Šusteršiču, dr. Ivčeviću in dr. Ploju, ter jim izreka priznanje in zaupanje.

II. Klub sklene, da kakor doslej tudi v bodoče z vso močjo dela na to, da se glede vol. reforme uresničijo zahteve obmejnih Slovencev na severni narodni meji.

III. Klub naroča svojim zastopnikom v odseku za vol. preosnovo, naj z vso odločnostjo nastopijo proti temu, da bi se razdelitev volilnih okrajev zavarovala z dvetretjinsko večino.

Glede tretje točke pripomnim, da bodo Poljaki skoraj gotovo z Nemci glasovali za dvetretjinsko večino in je torej nevarnost, da se dotični predlog sprejme pri § 5., ki je odložen.

Slovenska Ljudska Stranka in volivna preosnova.

Iz »Slovenca« sem zvedel, da je izvrševalni odbor narodne napredne stranke v »Narodu« priobčil neki sklep, ki se ž njim naroča dr. Tavčarju obstrukcija v volivnem odseku, če se mu v tem slučaju pridruži tudi poslanca »Slovanske zveze«. Sicer čujem, da je stranka »Naroda« ta svoj sklep zopet utajila in naročila dr. Tavčarju brezpogojno obstrukcijo. Vendar, ker je stvar načelno važna in ker se upirajo pogledi slovenskega naroda v Slovensko Ljudsko Stranko, treba nekaj pojasniti. Dr. Šusteršič in Šuklje sta na Dunaju; zato sodim, da je moja dolžnost odkrito pojasniti stališče naše stranke.

O umestnosti narodno-naprednega sklepa o njegovih vzrokih in namerah ne izgubljam

besedi. Gospodje, ki so ga sklenili, naj delajo svobodno, kar hočejo. Samo to se mi zdi potrebno pripomniti, da se mora naša stranka resno vprašati, ali zasluži na tak način objavljeni sklep, da se sploh pečamo ž njim. Gre se za važno politično delo, kako naj se popravi koroškimi Slovincem napravljena krivica. In tu nastopa narodno-napredni izvrševalni odbor takoj s svojim odgovorom: obstrukcija. Odgovor bi moral biti, ko bi se res hotelo doseči skupno delo, edino le plod medsebojnih dogovorov. In ti bi morali ostati, dokler se ne končajo, brezpogojno tajni. Toda narodno-napredni izvrševalni odbor ima pač pravico pridobivati si javno mnenje kakor mu drago zase in proti nam, bodi tudi s takimi sklepi.

Povedati moram, da so se ravno te dni završili neobvezni dogovori nekaterih naših mož s koroškimi voditelji, in da se je od tam zahtevalo tudi to, kar se v omenjenem sklepu neprikrito imenuje obstrukcija. Ali je kaka notranja zveza med sklepom izvrševalnega odbora narodno napredne stranke in med dogovori s koroškimi gospodi, o tem imam zase svoje utemeljene misli, ki jih pa tu ne razkrivam, ker bi vso zadevo le še bolj zamotale.

Ob tem času, ko se torej od raznih strani — ali po dogovoru ali brez njega, nič ne dene — zahteva, naj Slovenska Ljudska Stranka izpremeni svoje stališče glede na volivno preosnovo, je treba jasne besede.

Dati jo hočem pač le v svojem imenu, toda s polno zavestjo, da je v soglasju s stranko, ker drugačna sploh biti ne more, ker bi namreč vsaka druga stranko razdrla. Odgovor slove:

Poziv, naj vodstvo S. L. S. naroči svojim zastopnikom v volivnem odseku obstrukcijo, ne more biti predmet posvetovanju in sklepanju strankinega vodstva, ker načelno nasprotuje strankinemu programu.

Potemtakem ne bo v tem oziru nobene seje strankinega vodstva in vsled tega tudi izvrševalni odbor narodno-napredne stranke ne bo dobil nobenega odgovora. Slej ko prei je pa seveda popolnoma svobodno, komur prija, preiti bajke o kupcih in izdajstvih, dokler drago. Stranka, ki se ne more ohraniti z doslednim izvrševanjem svojih načel, nima pravice do obstoja. Ne zdi se mi niti potrebno, da bi se ob ti priliki dotikal našega razmerja do koroških Slovencev. Vsaka beseda, da smo n. pr. pripravljene vse storiti zanje, kar je mogoče načelnemu pristaši splošne in enake volivne pravice, bi bila odveč. Kdor dvomi o tem, bi mu tudi nobeno zagotovilo nič ne izdalo. Braniti se nimamo proti nikomur, tem manj, ker je stranka v svojih sklepih svojega vodstva in po svojih državnih poslancih dozdaž že vse storila iz lastnega nagiba. Strankinemu vodstvu, oziroma njenim poslanecem ni nihče prijavil nobene želje; o koroških težnjah imamo podatke samo iz znane polemike. Ta polemika pa kaže po moji sodbi popolnoma ja-

sno, da je nekaterim koroškim politikom mnogo bolj všeč, če smo razprti, nego da smo prijatelji med seboj. Zaupanje se ne da izsiliti; zato ne moremo v tem oziru drugemu, nego čakati in pustiti daljnemu razvoju političnega življenja dokaz, da zastopa S. L. S. edino pravo in edino uspešno vseslovensko stališče.

Ker ves čas svojega javnega delovanja z logiško doslednostjo zastopam demokratiško načelo, smem menda v upanju, da vsaj nekoliko pripomore k jasnejšemu umevanju našega stališča, raztolmačiti nekaj osnovnih točk.

1. Edino možna oblika demokratiškega načela glede na zakonodajno zastopstvo je splošna in enaka volilna pravica. Stanovsko zastopstvo zahteva javno pravno organizovane stanove, ki jih moderna država ne pozna; pluralni volivni red ustvarja privilegije, ki se jim demokrat ravno upira, v novi, poslabšani obliki.

2. Gre se za ozdravljenje državnega političnega življenja. Zato so vsa podobna vprašanja le drugotnega pomena. Demokrat je trdno uverjen, da je pravična uredba v državi mogoča šele potem, ko se stero z idejo ljudske ustave nezdružljivi privilegiji. Zato je pa tudi slovenski demokrat prepričan, da se samo potem more misliti na izvršitev narodne ravnopravnosti, ko se proglasi načelo politične ravnopravnosti v volivnem redu.

3. Porazdelitev poslancev je kompromisna zadeva, pri kateri so slabši vedno tepeni. To zlo je pa ozdravljivo in zato ne najhujše. Po splošni in enaki volilni pravici imajo zlasti tisti narodi, katerih moč je edino le v ljudstvu, priložnost, da porabijo zadnjega moža v svojo obrambo. Slovenski proletarec ima nalogo pridobiti in ohraniti nam naša v tujevu izgubljena mesta in druga obrtna središča. Porazdelitev poslancev ne ustavi narodnega tekmovanja, ne zagotavlja nobenega posestnega stanja. Ko bi bil tudi vsak naš slovenski poslanski mandat odvisen od boja, bi jaz, posito, da se v okviru splošne in enake volivne pravice več ne da doseči v zbornici, glasoval zanj.

4. V novi zbornici bodo pred vsem odločevala stranke, ki so nesebično in dosledno branile načelo, po katerem je nastala. Po mojem mnenju pomenja zuganje z obstrukcijo v sedanjih razmerah prošnjo za absolutizem in poklon birokratski samovladi.

5. Naj imamo Slovenci poslancev to ali ono število: edina pot, ki nas more rešiti, je politična zavednost ljudstva, zlasti pa z narodno zavestjo prepojena organizacija delavstva. Vse drugo je mlavec prazne slame. Če bomo izvrševali svojo dolžnost v tem oziru, bomo rešili svoj narod s Korošci vred; če pa ne, nas ne reši nobena volivna preosnova. Stranke, ki se pregreše proti načelu splošne in enake volivne pravice v teh usodnih dneh, pa odmetajo od sebe proletarijat in so vsled tega nesposobne pritegniti na najvažnejši del poli-

LISTEK.

Leposlovna knjižnica.

V zalogi »Katoliške bukvarne v Ljubljani« bo izhajala odslej »Leposlovna knjižnica« ki se bo izdajala četrtletno in bo prinašala po modernih avtorjih prevode, pa tudi izvirne spise. Leposlovna knjižnica, ki prinaša prevode iz tujih literatur, je pri nad vse potrebna. Pri tem seveda ni treba misliti, da so leposlovni knjižnici samo prevodi glavna stvar: če se bodo našle izvirne stvari, ki niso samo efermerne pomena, ampak po idejah in obliki dovršene, jih bomo radi uvrstili med dela tujih književnikov, ki niso obogatili le svojega leposlovja, temveč tudi celo svetovno književnost.

Leposlovna knjižnica stremi za tem, da našemu narodu odpre kulturne zaklade drugih narodov, katerih doslej nismo poznali in uvaževali: le tako je mogoče, vzgojiti si novo in svežo inteligenco, ki bo svetovne probleme, socialne boje vseh slojev, kulturno edinstvo vseh narodov razumela in jih presojevala z višjega in občečloveškega stališča.

In tega nam je treba, ker imamo premalo sil, da bi sami vse zmogli, vse znali, vse čutili in zasnovali. Tuji kulturni vplivi so neizogibni

in v gotovi meri potrebni. Svetovna literatura jo je naše dni krenila na čisto posebno pot. Sicer ravno tu vlada velika anarhija, ker večina zamenjuje individualizem v slovstvu z neomejeno svobodo, pisati kar je komu drago; toda eno je gotovo: trajna in merodajna za kulturni razvoj človeštva bodo le ona dela, ki jim je prvo ideja, naziranje in plemenita tendenca.

Golo slikanje čustev in samo kopiranje narave, nikogar več ne zadovolji. Pač pa zahtevamo dandanašnji od vsakega dela, da je v njem psihološka analiza uprav znanstveno korektna: to je najboljša pridobitev modernih sol.

Leposlovna knjižnica bo upoštevala vse resnične in trajne pridobitve vseh struj in bo zato objavljala prevode najboljših modernih del. Prvo je: »Razporoka« Bourgetova, najboljšo delo znanega francoskega pisatelja in člana francoske akademije znanosti. Drugi zvezek bo obsegal zanimivo povest iz ruske revolucije: »Hiša ob Volgi« in Turgenjevega »Stepnega kralja, tretji zvezek bo prinesel krasno povest poljskega realista Boleslava Prusa »Straža« (»Placówka«).

Tako pridejo sčasoma na vrsto najboljša moderna dela vseh kulturnih narodov.

Potem pride na vrsto nekaj del Dostojevskega, moderna italijanska in španska ter dela znamenitih Angležev in Norvežanov.

»Katoliška bukvarna« bo seveda, kar se tiče zunanje oblike knjig, ustregla povsem današnjemu okusu in lepi vsebini poskrbela lepo zunanost. Prvi zvezek izide v teku 14 dni in se sprejemajo naročniki v Katoliški Bukvarni v Ljubljani.

Sotera.

Povest, spisana po poročilih mučencev.
Anton de Vaal, poslov. Lavričev.
(Dalje.)

Zvečer istega dne, ko je že pokrival mrak zemljo, so šli po apijski cerkvi štirji priprosti možje proti mestu in so se pogovarjali o krščanstvu.

»Bilo je pred petdesetimi leti«, tako je pravil eden, »ko je prejel cesar Valerijan za plačilo svojega krvavega preganjanja kristijanov prav sramotno kazen. Rimski cesar, pa je moral, ko ga je v vojski vjel sovražni kralj, barbarskemu zmagovalcu ukloniti hrbet, da je stopil ta nanj, ako je zasedel konja.«

»Spominjam se še dobro iz svoje mladosti«, pripoveduje drugi, starček okrog šestdesetih let, »kako je prebiral ljudstvo, kristijani kot pogani, velike liste, ki so bili prilepljeni po stenah, s katerimi je oznanjeval cesarjev sovratnik Galijen mir kristijanom. Kajti

tudi naši sovražniki so spoznali za kazen nesrečo Velerianovo s perzijskim kraljem.«

»In od tega časa«, pripomni Krispin, ki je bil po rojstvu šepav, »od takrat smo uživali pol stoletja mir do sedaj, ko se pripravlja Diodoklecijan na prigovarjanje svojega sovrstnika Maksimina na to, da bi zopet začel prelivati nedolžno kri.«

»To bo gotovo najhujše preganjanje«, pri-stavi prvi, »toda ravno tako ne bode izruvalo korenin krščanstva, kot jih niso poprejšna.«

»To bo pač slavo križa mnogo bolj po-višalo in pripomoglo preje do zmagovalstva krščanstva nad paganstvom«, pravi starček. »Nisem li bil zraven, ko so umorili sv. očeta Siksta pri najsvetejši daritvi v Koemeteriju?« Takrat je prinesel vsak dan nove mučence v katakombe in moj oče z drugimi fosori**) so prišli več tednov komaj eno uro na dan vun iz katakomb. Toda ravno, ko so pogubni valovi hoteli požreti mali čolnič, tedaj se prikaže gospod in zapove mir vetrovom. Tako se je zgodilo takrat, tako se bode tudi sedaj!«

Stari fosor je izgovoril zadnje besede z najbolj prepričevalnim glasom. Nato obstane, vzdigne desnico proti nebu in reče:

*) Ime katakomb.

**) fosori so pokopavali mrličje v katakombah.

tiške armade k narodnemu delu. O naši stranki ostani pribito: S. L. S. je odkrito in dosledno demokratiška, ali je pa ni.

Dr. Krek,
podnačelnik S. L. S.

VOLILNA REFORMA — BOŽIČNO DARILO?

Kakor sedaj stvari stoje v odseku se bo z drugim branjem volilne predloge moglo začeti v zbornici skoro gotovo šele v drugi polovici meseca novembra, po končanem delegacijskem zasedanju, tako da bi tik pred božičnimi prazniki bilo v zbornici odločilno glasovanje. Nove volitve bi bile radi velikih predpriprav skoro gotovo šele meseca maja in sicer se bodo vršile po celi Avstriji na en dan.

Odsek za volilno reformo je včeraj sprejel § 22 (dolžnosti vol. komisarija) ter je pričel razpravo o § 23 (postopanje pri volitvi).

IZ VČERAJSNJE SEJE DRŽ. ZBORA.

V zadevi vojaka Zwergerja je v debati na odgovor domobranskega ministra govoril včeraj poslanec Hofer, ki je trdil, da se je polkovnik poslužil le bojaznlivega izgovora ako trdi, da ni o njegovi navzočnosti nič vedel. Govorila sta še soc. demokrat Schumeier, ki je pravil, da častniki moštvo psujejo in nemški liberalce Glöckner. Nato je pričel govoriti grof Sternberg, ki je dejal, da se bo bavil v prvi vrsti s »svojim prijateljem« Schumeierjem. Schumeier: To sami ne verujete, vi nori vitezi. Sternberg: Schumeier nima pravice komu očitati psov, ker sam psuje. Schumeier bi bil kot častnik ravno tak tepec, kot je sedaj. (Veselosť.) Poslanec Glöckner: »Tudi vi ste surov človek.« Sternberg: »Koliko žganja ste pa že danes izpili?« Sternberg je nato zagovarjal armado. Po kratkih govorih poslanca Noske in domobranskega ministra je zbornica zaključila debato o tej zadevi.

Zbornica je nato pričela razpravo o **lekarniškem zakonu**. Poslanec Hofmann-Welshof je priporočal uvedbo lekarniških zbornic. Govorilo je še več govornikov. Nato je zbornica prekinila razpravo o tem predmetu. Poslanec Ivčević je koncem seje izjavil, da je interpelacija italijanskega poslanca Pitacco o **dogodkih na Reki** povodom povratka Sokolov pravo zavijanje dejstev.

Na vprašanje poslanca Güntherja o **pripustitvi realcev k vseučiliškim študijam**, je izjavil naučni minister, da je iz didaktičnih vzrokov priporočati, da se študije realcev razširijo na osem let. Ta določba pa spada v kompetenco deželnih zborov. Minister bi bil pripravljen, realcem z osemletnimi študijami dati olajšave za vseučiliške studije.

Konec seje ob 6. uri zvečer. Prihodnja seja v torek ob 11. uri dopoldne. Včeraj je bila tudi **seja načelnikov klubov**, v kateri je bil sprejet predlog poslanca Kramafa, da bodeta odslej na teden dve seji državnega zbora, v torek in v petek. Na vrsto pridejo: zakon o umazani konkurenci, predloga o lokalnih železnicah, podražavljenju severne železnice, zakon o zemljiških knjigah, **kongrua, tiskovni zakon**, zakon o nafti.

ČEHI IN NEMCI.

Na nemški klic: »Nemci, učite se češki!« so »Narodni listy« najprej odgovorili, da je to le sredstvo, s katerim hočejo Nemci izpodriniti češke uradnike. Drugi so pa bolj praktično pojmovali ta klic. »Hlas Naroda« je odgovoril s klicem: »Čehi učite se nemški!« kajti če bodo češki kandidati znali dobro nemško, bodo izpodrinitli oni Nemce, ki ne znajo češkega. »Čech« piše o tem, da je dobro znamenje za bodočnost, da so Nemci spoznali, da se morajo učiti češkega jezika. Če tudi njihov nagib ni pravi, vendar se s tem zmanjša nasprotno med obema narodnostima. Ljudski duh postaja v tem vedno močnejši, ker se nasprotnika spoznavata, in ta posledica se mora pozdravljati kot korak nasproti narodnemu miru.

»Kot deček sem videl pasti Valerijana in upam, da dočakam padec sedanjih preganjavcev. Takrat so bogovi še trdno sedeli na svojih prestolih: danes pa so njihovi prestoli popolnoma omajani; takrat je bilo krščanstvo še mlado drevesce: danes pa je močno drevo, ki razteza svoje veje in korenine po celem cesarstvu.«

»Cesarji hočejo z eno žlico vode vse utopiti,« se šali Krispin, »ali oni se bodo le sami zmočili.«

»Kljub temu,« nadaljuje četrti, kateri je sedaj samo molče poslušal, kar so ostali govorili, »kljub temu pa še ni bilo nikdar v celem cesarstvu prelite toliko mučeniške krvi kot v zadnjih petih letih. V vseh mestih so pagani porušili cerkve, država je vzela pokopališča; na stotine škofov, duhovnov in dijakonov je padlo pod mečem rabeljev; kdo bi preštel mučence, ki so darovali svoje življenje za Gospoda na vzhodu, v Egiptu, v Afriki in v Italiji? Tako gre že zopet peto leto in . . .«

»Pomisli na obljubo,« ga prekine stari fosor, »in peklenska vrata je ne bodo premagala. Naj se le zaganjajo valovi v skalo: poplaviti jo morejo, nikakor pa ne razdežati!«

Med takimi pogovori so dospeli fosorji s Krispinom, katerega bomo še pogostokrat srečali, do Karakalovih kopališč. Tu so se pa križala njihova pota, ker so eni stanovali v Sumburi, drugi pa na drugi strani reke Tibere.

MESTO AVSTRIJSKE HIMNE OGRSKA.

Ko je oddajal prvi honvedski pešpolk po povratku iz vojaških vaj zastavo, je godba svirala mesto avstrijske — ogrsko himno.

MAŽARSKO-ANGLEŠKI BANKET.

Neodvisna stranka je priredila v Budimpešti banket na čast tam mudečih se članov kluba »Eighty«. Potem, ko so napili avstrijskemu in angleškemu vladarju, je govoril minister Košut in povedal med drugim tudi tole: »Ustavi Anglije in Ogrske sta edini, ki sta vzšli iz življenja naroda samega in se temu življenju tudi prilagodujeta. Ti dve ustavi sta najstarejši na svetu in obe sta pripoznali sveto pravico odpora. Nato je izrazil željo, da bi ostala Anglija bogata in močna kakor v preteklosti. Temu je sledilo burno odobravanje. Član angleškega parlamenta Sir Charles Laren je izjavil, da želi Angliji tesnejšo trgovinsko zvezo z Ogrsko, in je povabil neodvisno stranko na poset v Landon. Grof Apponyi je razložil zgodovino Ogrske in njeno razmerje proti Avstriji. Po banketu so odšli navzoči v klubove prostore neodvisne stranke in ostali tam pozno v noč.

AVSTRIJSKI ITALIJANI TOŽENI VELEIZDAJE.

Državno namestništvo v Milanu je vložilo tožbo proti tam se mudečim avstrijskim državljanom, Italijanom iz Trienta, radi veleizdaje. Vzrok obstoja v tem, da so se udeležili slavnostnega obhajanja spomina bitke pri Vezza Sobbia in položili na spomenik padlih italijanskih vojakov, venec.

ROPARSKI DETEKTIVI.

V Jekaterinoslavu so razpustili ves zbor detektivov, ker se je dognalo, da so bili v zadnjem času večinoma ti vzrok umorov in tatvin.

ROPARSKI NAPADI V RUSIJI.

V neko hišo v Peterburgu je vlomilo v oskrbnikovo stanovanje več mladih dostojno oblečenih ljudi in izjavilo, da se nahaja pred vratni bomba. Nato so pobrali imovine v vrednosti 200.000 rubljev in srečno pobegnili. V intendantski zalogi so ukradli neznani tatovi milijon vatlov platna v vrednosti 80.000 rubljev.

REVOLUCIONARJI OBSODILI GENERALA NA SMRT.

Poveljnik prve gardske konjeniške divizije, generalmajor Bezobrazov, je dobil od revolucionarjev pismo, kjer stoji, da so ga obsodili na smrt. Svojo hišo v Peterburgu je dal utrditi in ponoči nadzoruje vhode in izhode sam.

VSTAJA NA KUBI.

Na Kubi so sklenili premirje.

ZA KRŠČANSKA STROKOVNA DRUŠTVA.

Na občnem zboru krščanskih strokovnih delavskih društev v Charleroi (Belgija) je govoril škof Walravens iz Tournaya, ki je toplo priporočal krščanska strokovna društva ter pozival duhovstvo, naj se povsod posveti strokovni organizaciji delavskega stanu, da se izboljša stanje delavcev in da se ohranijo katoliški veri.

KRETA.

Iz Carigrada poročajo: Ob odhodu princa Jurija s Krete so se vršila tam razna zborovanja, ki pretežno nemiri. Princ je odpotoval na ukaz na grškem bojnem parniku 25. t. m. Turški vladi so naznanili imenovanje novega nadkomisarja Zaimisa. Zaimis odpotuje prihodnji teden na ladji ene izmed tujih veselil na Kreto.

RAZMERE V MAROKU

so od dne do dne bolj napete. Vse kaže, da je mišljenje Maročanov o Evropejcih zopet skrajno sovražno. Nemiri v Kasablanki, marokanskem pristaniškem mestu, so trajali pet ur. **Pet Evropejcev je bilo ranjenih.** Pariški listi se vznemirjajo, ker še niso nekatere oblasti pogodbe v Algecirasu podpisale, dasi je maroški sultan to storil že pred meseci. Francija in Španija sta s tem ovirani, da ne organizirata pristaniške policije in tako se dogajajo slu-

Ako je četrti pri pogledu tolikih žrtev začel obupavati, tedaj bo videl v prihodnjih dnevih teči nove potoke najplemenitejše mučeniške krvi; toda stari fosor pa je govoril vendar resnico.

II.

Oglejmo si nekoliko natančneje podzemeljsko pokopališče Koemeterij, kjer so se v teh časih zbirali kristjani. Ta se razprostira pod sedanjo cerkvijo sv. Sebastijana in v njeni okolici, je oddaljen komaj pol ure od apijskih vrat in se je imenoval včasih »Koemeterij apostolov«, kjer sta počivali nekaj časa sveti trupli apostola Petra in Pavla. Tam je bil pokopan krog leta 300 mučenik Evtihij; grobni napis, ki ga je sestavil papež Damaz, nam opiše grozovite muke, med katerimi je umrl za Kristusa. Zraven njega je ležalo truplo sv. Sebastijana, slavnega mučenca. — Ker so bile stopnjice, ki so vodile v Koemeterij, na cesarjevo povelje zasute, tedaj so fosori izkopali nov skriten vhod iz Arenarija.

Ambrozij nikakor ni spoznal nevarnosti, katerim bi se izpostavil, ako bi skrivno obiskal kristjane pri službi božji. Ni se strašil, in vsi pomisleki so prenehali ob upanju, da bo videl Sotero in spoznal skrivnosti, katere prikriva mladenka v svojem srcu. Njegova strast mu ni dala miru. Ni se hotel samo osebno prepričati, da je Sotera kristjana; ampak moral je tudi krščansko družbo z lastnimi očmi opazo-

vati, kakor v Mogadorju in Kasablanki. — »Temps« sicer pravi, da je v nekih ozirih Francija sama kriva, da še ni v Maroku vse v redu. Na algijski meji, kjer ima Francija popolnoma prosto roko, postopajo neprevidno. Tako so pred kratkem prepovedali promet čez mejo, kar ne more nikdar ostati trajno. Vzroki zadnjih nemirov so baje v južnem Maroku; tam vlada nekakšna anarhija, ki utegne biti nenavadno nevarna. **Podkralj v Marakešu Mulej Hafid, pripravlja vse, da se okliče sam za kralja.** Pod pretvezo, da je varnost premajhna, zadržuje denarne pošiljave. To dela zato, da bo imel svoj čas več denarja na razpolago. V pravi domovini dinastije, v oazi Tafilett, kjer prodirajo vedno dalje Francozi, je vse pripravljeno na »sveto vojsko«.

SESTI OGRSKI KATOLIŠKI SHOD.

Šesti ogrski shod je bil odprt na slovesen način včeraj dopoldne v Budimpešti v navzočnosti grofa Apponyja in ministra a latere grofa Aladorja Zichyja. Slavnostni govor je govoril grof Ivan Zichy. Nato so se poklonili brzojavnim potom cesarju in papežu. Prava posvetovanja so se pričela popoldne. V raznih odsekih so se reševala različna socialna in religiozna vprašanja.

JUDOVSKI SVETOVNI SHOD

se bo vršil v Budimpešti. Sklenili bodo, kako bi se pripravile evropske velesile do tega, da bi posredovale za blagor ruskih judov.

Sorska afera pred sodiščem.

(Dalje.)

Orožnik Prohazka pripoveduje sledečo epizodo. Ko so prebodenega Luštreka peljali mimo Frana Bukovca, je Luštrek zaklical upirajočemu se Bukovcu: »France, jaz sem že nekaj dobil«, na kar se je i Bukovec umiril. Prohazka je dobil pri tej aferi tudi malo rano, kje in kedaj, se ne ve spominjati. Opazil jo je, ko je uklepal obtoženega Franceta Bukovca. Drugi orožnik Lipovec je dobil vtis kakor da bi Marija in Vencelj Bukovec hotela svojega brata vzeti orožnikom in ga odvesti iz sredine. Bukovca orožniki niso vrgli, kar trdi obtoženec, ampak je padel sam na opolzki cesti. Priči je zagabil obtoženec tudi puško, in zgodila bi se lahko velika nesreča, ako bi se puška izprožila. Predsednik z ozidrom na zagovor obtoženca: France Bukovec pravi, da se ni orožnikom upiral in jih suval; on trdi, da mu je le spodletelo in pri tem je zamahnil po orožnikih z rokami. Kaj vi pravite na to?

Orožnik: To je samo izgovor, on se je branil dalje časa.

Predsednik: Kako je nastopala Marija Bukovec?

Orožnik: Ta je prišla svojega brata z obema rokama in ga vlekla na stran. Pri tem ji je pomagal njen brat, tako da sta morala nastopiti proti obema dva orožnika in ju stran poriniti, da so mogli odvesti Franceta Bukovca. Jeli Marija Bukovec pri tem kedaj zavpila: France, le miren bodi, saj se ti ne more nič zgoditi, saj si nedolžen, se priča ne more spominjati. FranceBukovec tu izpove na predsednikovo vprašanje, kaj ima pripomniti k tej izpovedi, sledečo:

Res sem mahal po zraku, a temu je vzrok to, da so me vlekli ljudje eden sem, eden tje. Padel pa ni sam; spominja se še dobro, kako je neki orožnik, čegar imena pa žal ne ve več, dejal svojemu tovarišu: »Schmeiss ihn hinunter!«, nakar so ga na tla vrgli.

Predsednik: Slišite, to je pa nekaj čisto novega, zakaj pa tega niste popreje nikoli omenili?

Obtoženec: Bil sem dosedaj zmešan, da se nisem mogel na vse posameznosti spomniti.

Po izpovedi Vencelj in Marije Bukovec, se obravnava preloži na četrto uro popoldne.

Obρνavnava včeraj popoldne.

Pri popoldanski glavni razpravi se najpreje zaslišijo priče Terezija Knific, Franc Kri-

žaj, Jakob Škrli in Jernej Dolinar. Slednji izpove sledečo: Ko so prišli orožniki do šole, so bili ljudje že zbrani ondi. Ko so bili navzoči pozvani, da se naj umaknejo, so ljudje vplli, da ne puste župnika proč. On sam je bil navzoč pozneje pri aretaciji Bukovca; ker je Marija Bukovec hotela iztrgati svojega brata, zato so jo morali za roko s silo odstraniti. Vmes je upila: Mojega brata ne boste odpeljali, on je nedolžen.

Predsednik: Ali je padel France Bukovec sam na tla.

Priča: Padel je sam.

Predsednik: Ali je bil France Bukovec oni čas, ko sta ga hotela Vencelj in Marija iztrgati, že sredi orožnikov ali ne.

Priča: Bil je sredi orožnikov.

Vencelj Bukovec k tej izpovedi: Jaz sem stopil še le tedaj k svojemu bratu, ko je ležal na tleh.

Orožnik: France še ležal ni, ko je stopil Vencelj k orožnikom.

Marija Bukovec trdi, da je takoj na poziv orožnikov se odstranila in se jim ni upirala.

Predsednik vpraša prihodnjo pričo: Ali se je France Bukovec kaj ustavljal aretaciji.

Priča pritrdi.

Ali je bil že uklenjen, ko sta ga hotela Vencelj in Marija Bukovec iztrgati.

Priča zanika.

Ali sta kaj pri tem govorila?

Da, upila sta: »Nikamor ga ne peljite, on je nedolžen!« Druzi besedi se ne spominja.

Predsednik: Ali je Luštrek kaj rekel, ko so ga vklejenega peljali mimo Bukovca.

Priča: Se ne spominjam.

Predsednik: Ali je obtoženec še na tleh suval z nogami?

Priča pritrdi.

Zagovornik konstatira, da je trdil priča orožnik Lipovec: Ko je ležal France Bukovec na tleh, je prijel za puško, ta priča pa naenkrat trdi, ko je stal France Bukovec, je prijel za puško. Od kod to nasprotje?

Orožnik: To je prav lahko mogoče. Saj se lahko večkrat prime za puško. Podobno izpove orožnik Lipovec. Pristavi še: Takrat se je vse okrog nas vrtelo.

Namen pri tem je bil po mnenju priče ta, da bi njemu (orožniku) ušel. Po dvorani se se čuje mrmranje!

Predsednik miri.

Priča Križaj izpove: Kavčič je upil: Le uprite se, vse boste premagali itd.

Predsednik: Kako ste pa te besede razumeli. Ali je Kavčič navzoče nagovarjal, naj se s silo sedaj upro, ali naj se s prošnjo obrnejo do oblasti. Priča je te besede vzel v smislu obtožnice.

Predsednik k priči: Kako to, da ste tako pozno to dejstvo naznanili orožništvu.

Priča: Stvar je bila taka. Pogovarjal sem se enkrat mimogrede z orožniki in pri tem je prišel govor tudi na obtoženca Kavčiča in pri tej priložnosti je naredil dotično izpoved. Terezija Knific se je nekaj časa po teh dogodkih pogovarjala z zadnjim obtožencem Peternelom in pri tem je obtoženec omenil: Ako bi se vrnil župnik Porenta, bi bil mir. Priča obstaja vzlic prerekanju Peternela pri svoji izpovedi. Pristavi še, da je kmalu po tem pogovoru slišala o pretilnem pismu.

Drž. pravdnik: Ali se je Peternel kdaj jezil na župana Svoljšaka.

Priča: Ne!

Po tem zaslišanju se prečitajo še razne ovadbe, dalje izpovedi sodnijskih izvedencev, ki so primerjali pisavo Peternela in pisca anonimnega pisma. Pisava je podobna. Le črka t je drugačna, a druge so vse — tudi v podrobnostih — popolnoma slične. Nadaljna razprava se preloži na deveto uro zjutraj.

Zagovornik stavi še predlog, da se zasliši posebno priča neki Rudolf, ki je prišel ravno iz Königsberga in katerega do sedaj ni mogel navesti. Ta priča je bil v neposredni bližini obtoženca Luštreka in pa orožnika Macka.

Drž. pravdnik se temu protivi, ker je že cel položaj dosti pojasnjen, vrhutega se bo

še zvečer iz Soterine pristave, ki leži blizu mesta Ancija.

Seveda Ambrozij ni nič slutil, da so kristjani tega šepavega Krispina — postavili za stražo, naj pazi, če se pokaže kaj sumljivega.

Na Ambrozijevo vprašanje je ta čisto mirno odgovoril; toda spoznal je že pri prvih besedah svojega spremljevalca, da ne govori tako, kakor govorijo navadni ljudje, četudi je bil priprosto oblečen. Neprimerneš Ambrozijevo vprašanje in še neprimernejši njegov odgovor na zvito Krispinovo vprašanje je potrdilo zadnjemu sumnjo, da je njegov spremljevalec ogleduh!

Nesramnost! Kaj so mu neki kristjani hudega storili, ker se ne sramuje skrajnega sredstva, da bi si zaslužil kot ovaduh predpisano plačilo?

Zločinstvo se mora prepričati, goljuhu pa pokazati, da ne bode nikdar več mislil na podobno poizkus, in Krispin je počasi šepal, da si napravi načrt in si premisli, kako bi ga izvedel najbolje.

Ambrozij ni bil malo v zadregi, ko zve, da bosta gotovo zadnja prišla k službi božji: včeraj dano naznanilo je napovedalo zbor eno uro prej. Njegova nejevolja je rastla z vsakim trenutkom bolj in bolj, ker je njegov spremljevalec strašno počasi za njim šepal, vsa slovesnost bo že pri kraju, ako bosta šla notri!

(Dalje prihodnjič.)

vati, da bi prišel do sredstev, s katerimi bi odvrnil vpliv krščanstva na Sotero. Rekel je sam pri sebi: »Ali naj vtaknem pri napadu trdnjave ki ni padla pri prvem naskoku, boječe svoj meč v nožnico in zapustim boj? Ne, ravno upor je zame navdušenje, da poizkusim vse, vzeti trdnjavo, katera last bode največja sreča v mojem življenju.«

4. februarja je bilo. Ambrozij se pripravila rano zjutraj za odhod. Korinfij ga je natanko podučil, kako se mora obnašati med kristjani. Ko se je preoblekel v kmečko obleko, vzame voščeno svečo in se napoti proti apijskim vratom. Zvezdice so še migljale na nebu in zle govali nagrobni spomeniki pred našim znanjem na obeh straneh ceste; hladni jutranji veter je prisilil popotnika, da se je bolj tesno zavil v plašč, ki je bil narejen iz ovčjih kož.

Malo pred mestnimi vratni doide šepavega človeka z bergljami. Brez dvoma je ta tudi kristjan: čemu bi bil drugače berač tako kmalu na nogah! Tega mu je privedla slučajno njegova zvezda sreče.

Ambrozij ga pozdravi z besedami: »Mir s teboj, brat!« in ga vpraša, če gre tudi v Koemeterij apostolov k slovesnosti, v spomin mučenca Evtihija. Da bi si pridobil več zaupanja se izda za oproščenega sužnja blage go-spice Sotere in pripoveduje, da je prišel v Rim

zasišlo še okrog 20 prič o ravnoistih točkah. Sodni dvor se po skoro polurnem posvetovanju vrne v sobo in pove, da se predlog zagovornika zavrne iz razlogov, katere je že drž. pravdnik povdarjal.

Drugi razpravni dan je odločen posebno razbremenilnim pričam; kot takih je bilo pozvanih 19 Soranov. Razbremenilne priče, katere je predlagal zagovornik obtožencev, so: Martin Ločniška, Janez Potočnik, France Svolišak, Janez Gaber, Janez Krek, Jakob Sodnikar, Jakob Trobec, Tomaž Hribnik, Barbara Kopač, Marija Erbežnik, Blaž Dolenc, Jože Svolišak, France Jarec, France Košenina, Janez Hafner, France Jenko, Jakob Gaber, Marjana Gašperin in Andrej Podviz.

Najprvo se zasliši priča Martin Ločniška. Stal je štiri do pet korakov od šolskega praga, med tem ko je bil Luštrek pri vratih in držal z obema rokama za kljuko. Da bi Luštreka kdo pozval, da se naj odstrani, ni slišal. Luštrek se ni branil, hotel je le izvedeti za vzrok, zakaj da hočejo župnika odstraniti. Luštrek se je lovil z eno roko; ko so ga prebodli, je ležal pripognjen k tlom.

Predsednik: Orožniki pravijo, da je okrog sebe suval.

Priča zanikuje; vse se je pa zelo hitro vršilo.

Predsednik: Drugi pa pravijo, da se je cel prizor dalje časa vršil.

Predsednik: Ali kaj veste glede Franceta Bahovca.

Priča: Slišal sem ga prositi, da naj ga orožniki puste na miru.

Predsednik: Ali je imel Luštrek roke uklenjene, ko so ga prebodli?

Priča tega ne ve.

Ker priča danes nekaj drugače izpovedava, kakor je izpovedal pred preiskovalnim sodnikom, zato ga predsednik opominja, da naj resnico govori.

Drž. pravdnika namestnik Kremžar: Zakaj ste pa prišli k šoli?

Priča: Šel sem po sol.

Državni pravdnik: Pa ja ne v šolo?

Priča: Prišel sem tje kaj pozneje.

Drž. pravdnika nam.: Vi pravite, da je en orožnik klečal na Bahovcu, eden je držal Luštreka za vrat. Katera orožnika sta pa bila?

Priča tega ne more vedeti.

Janez Potočnik iz Medvoda izpove: Luštrek se je vrnil z obema rokama držal.

Predsednik: Zakaj pa je držal?

Priča: Da niso notri šli.

Predsednik: Ali so orožniki kaj rekli?

Priča: Seveda so pozvali k miru.

Predsednik: Kaj pa je Luštrek rekel?

Priča: Vzrok povejte, pa bom šel.

Predsednik: Ali je kaj mahal okrog sebe?

Priča: Nič ni mahal.

Predsednik: V preiskavi ste pa drugače rekli.

Predsednik: Preiskovalnemu sodniku ste rekli, da ste samo na glavo mogli videti, danes pa pravite, da ste celo osebo videli. Kaj je sedaj resnično?

Priča obstaja pri današnji izpovedbi.

Franceta Svolišaka iz Drage vpraša predsednik: Kaj pa je delal Luštrek?

Priča: Ej, za kljuko se je »en mal« držal.

Predsednik: Slišali bomo, da se je precej držal. Povejte naprej.

Priča: Ko je bil Luštrek preboden, je bil z desno nogo sključen, v levo pa so ga prebodli.

Predsednik: Ali ni rekel Luštrek, da ne gre stran, če pride prav petnajst orožnikov.

Priča: O, tega pa ni rekel!

Predsednik: Druge priče pa pravijo, da je rekel te besede. Vi lahko rečete, da niste slišali, tega pa ne morete izpovedati, da se ne bi sploh to govorilo.

Janez Gaber je prihodnja priča.

Predsednik: Kaj pa je delal Luštrek?

Priča: Luštrek se je za kljuko »en mal« držal.

Predsednik opozori pričo, da naj resnico govori, saj so ga trije orožniki potegnili od vrat, torej se je precej držal.

Priča Luštreka ni videl mahati po zraku.

Predsednik: Ali je bil kdo pred vami stal?

Priča: Blaž Dolinar je stal pred menoj.

Predsednik: Ali ste videli, kako da je bil Luštrek preboden in kdaj se je to zgodilo?

Priča: Ko so ga zasakali pet korakov od stopnjice. — Priča je dobil vtis, da so Luštreka celo dvakrat sunili z bajonetom. (?) Da se izključi vsak dvom, ali se je Luštrek dvakrat sunil z orožjem ali ne, zato se prebere zdravniški izvid, po katerem je bil Luštrek samo enkrat preboden.

Predsednik: Vprašam še enkrat: Ali ste videli dvakrat suniti?

Priča: Da, videl sem dvakrat suniti. Enkrat se jim ni posrečilo. — Priča izpove tudi, da so Luštreka obe roke držali.

Državn. pravd. nam.: Zakaj ste prišli pred šolo?

Priča: Iz radovednosti.

Drž. pravd. nam.: Ali ste slišali, da je šel okrajni glavar k oknu in župnika klical, da naj odpre.

Tega priča ni videl.

Janez Krek se zapriseže. Ta priča je stal par korakov od šole; blizu njega je stal Tomaž Hribnik in Janez Rudolf.

Predsednik: Kdo je bil pri vratih?

Priča: Luštrek in Bukovec.

Predsednik: Kaj pa so nameravali?

Priča: Ne vem, kaj so mislili delati. Dreni je bil, kamor je kdo mogel iti, tje se je pa vtaknil, pravi priča.

Predsednik: Ali je rekel Starmanov (to je Luštrek), da gre preč, če se mu pove vzrok, zakaj gre župnik preč?

Priča: Seveda sem slišal te besede!

Predsednik: Torej veste, zakaj da je stal Luštrek pri vratih; popreje ste pa rekli, da si ne morete misliti, kak namen da je imel; govorite resnico.

Predsednik: Ali je bil Luštrek na tleh, ko je bil preboden?

Priča: Luštrek je bil v onem momentu sključen, a ne na tleh, trdi priča.

Predsednik: Ali je sunil orožnik dvakrat ali enkrat?

Dvakrat, zatrdi priča.

Predsednik: Ali je orožnik zadel dvakrat ali enkrat?

Priča: Obakrat je zadel!

Predsednik: Zdravniški izvid pa izkaže, da je imel Luštrek samo en vbod.

Predsednik: Ali se je Luštrek kaj zoperstavljaj?

Priča: Ne, tega pa ni storil.

Predsednik: Ali je kaj zamahnil?

Priča: O, mahal pa ni, kako bo pa mahal, ko so ga hitro zgrabili za roke in vrat.

Predsednik: Slišali bomo, da je mahal, suval in za puško prijel!

Priča: Nič ni mahal in nič se ni upiral, tudi ni mogel, ker se je vse zelo hitro vršilo.

Predsednik: Če je aretacija napovedana, že zadostuje en mal rahel sunek, da se pregreši proti postavam. Ali je Luštrek stal, ko so ga prebodli.

Priča: Bil je sključen in nato pokaže takrat položaj Luštreka.

Ta priča danes prav natanko pripoveduje, kaj da se je vse zgodilo z Bukovcem.

Predsednik konstatira iz zapiskov, da pa pri preiskovalnem sodniku o tem ni ničesar vedel povedati. Tudi je pri preiskovalnem sodniku ta priča trdila, da je imel Luštrek na obeh rokah zaponke, med tem ko danes o tem ničesar ne ve povedati.

Drž. pravd. nam.: Priča, kolikokrat so pa Luštreka sunili v nogo?

Priča izpove, kakor smo že preje zabeležili. Pozneje izpolni svojo izpoved v tem smislu, da je dobil vtis, kakor da bi se dvakrat pri enem vbodu porinilo.

Drž. pravd. nam.: Ali je bil Luštrek takrat res sključen ali ne?

Luštrek: Pokaže, kako se je takrat sklonil k tlom.

Drž. pravd. nam.: Ali so bili ljudje mirni, ko so Luštreka od vrat potegnili?

Priča tega ne more vedeti.

Dr. Vodušek: Mak je trdil, da je večkrat zaklical navzočim: V imenu postave, odstranite se, ta priča pa tega ni slišal. To se naj konstatira.

Jakob Sodnikar izpove slično, kakor druge, dosedaj zaslišane priče.

Mak je po izpovedi te priče v kritičnem trenutku imel puško na rami.

Predsednik: Ali so rekli orožniki: Ljudje, bodite pametni, pojte stran!

Priča tega ni nikoli slišal.

Predsednik prebere izpoved priče pred preiskovalnim sodnikom. Takrat je trdila ta priča, da je ležal Luštrek na vseh štirih, ko so ga prebodli.

Predsednik: Zaslišali smo pa Luštreka, in ta sam tega ne trdi (da bi ležal na tleh v onem trenutku).

Prihodnja priča je odšla pred kratkim v Ameriko, zaradi tega se prebere samo njena pismena izpoved.

Tomaž Hribnik: Luštrek se je držal za vrata; slišal je, da so pozvali orožniki, da se naj odstrani, nato so pa orožniki Luštreka takoj potegnili od vrat. Držali so ga na obeh rokah, mahal pa Luštrek ni!

Predsednik: Ali je klečal na »vseh štirih«?

Priča: Ne, samo na enem kolenu je klečal.

Barbara Kopač je stala takrat pri vratih.

Predsednik: Kaj pa je delal Luštrek?

Priča: Govoril je z glavarjem in prosil osem dni odloga za župnika.

Priča pravi, da bi bil Luštrek v kritičnem trenutku skoro padel, tako hudo so ga orožniki potegnili od vrat.

Zagovornik prosi, da se to zabeleži.

Tudi ta priča izpove, da Luštrek ni klečal na vseh štirih.

Predsednik: Ali so glavar in orožniki navzoče pozvali v imenu postave?

Priča: Nič niso rekli, kar stran so nas potegnili.

Marijo Erbežnik povpraša predsednik, kaj je delala pred šolo?

Priča: Ja, v cerkev sem šla.

Predsednik: Tam pa je vendar šola in ne cerkev!

Predsednik: Ali ste videli, kako so Luštreka prebodli?

Priča: Seveda, videla sem, saj so tudi mene »rajtali« prebosti.

Predsednik: Ali so orožniki pozvali v imenu postave?

Priča: Tega ni slišala.

Zagovornik: Ali ste bili mirni tačas, ko so šli po ključ?

Priča ne da točnega odgovora.

Zasliša se še Blaž Dolinar in Jože Svolišak. France Jarc iz Medvoda ni prišel k pričevanju; radi tega se prebere njegova pismena izpoved. Po tej izpovedi se je Luštrek v kritičnem trenutku zasaknil; vendar pa priča ne ve, ali sam ali po drugih; na eni roki je imel takrat verigo. Suniti je videl dvakrat, obakrat v isti smeri.

Predsednik pokliče orožnika Macka in ga opozori na dejstvo, da dosedanje priče zanikujejo, da bi mahal Luštrek po orožnikih. Kaj pravi on k tem izpovedbam?

Orožniki Mack, Korošec in Krek obstajajo pri svojih trditvah.

Zagovornik: Naj se zaslišijo Barbara Kopač in še nekaj drugih prič posebno glede tega, da so bili ljudje med tem časom, ko so šli po ključ, popolnoma mirni. Do trenutka,

dokler niso prišli s ključem, do takrat niso bili orožniki v službi.

Zasliši se Barbara Kopač. To se potrdi. Kopač pravi, da orožniki tudi takrat niso pozvali; kar marš, so rekli pa so Luštreka potegnili stran.

Drž. pravd. nam. predlaga, da se naj o tem vprašanju zaslišijo orožniki. Orožnik Mack pravi, da je dobil ukaz, odstraniti navzoče od vrat. Izvršil je to povelje in je pozval občinstvo. Pri tej izpovedi tudi sedaj obstane.

Priča France Košenina je slišal klicati obtoženo Marijo Bukovec: France, le pojdi z njimi, pa miren bodi.

Predsednik: Ali je Marija Bukovec samo prosila, ali je tudi rabila silo pri tem?

Priča: Ne, samo prosila je.

Priča Janez Hafner je videl Bukovca, kako je pri aretovanju mahal z roko. Marija Bukovec svojega brata ni objela; sicer je dobila ta priča vtis, kakor da hoče samo preprosi.

Orožnik Hribar pove, da je ta priča tisti dan sama bila pijana in se je v orožnike zaletavala, in ko jo je orožnik hotel odstraniti, se je Hafner ustavil: Tla sem, pa me daj!

Priča: Pijan nisem bil, spil sem ga pa en frakelj.

Jakob Gaber in France Jenko izpovesta slično. Prvi trdi, da je Bukovec brcal z nogami, ko so ga vklepali.

Kot zadnja priča se zasliši Andrej Podviz. Spremljal je aretovane dalje časa. Luštrek je »migal« z nogami; Luštreka sta dva vklepala. Mina Bukovec ni delala sile, le prosila je za svojega brata. Tako tudi Vencelj Bahovec ni delal sile. France Bahovec ni mahal ali brcal proti orožnikom.

Zagovornik predlaga radi jasnosti, da se naj zasliši Šusteršič France in priča Rudolf, ki bi marsikaj lahko pojasnila, oziroma potrdila.

Zaslišijo naj se posebno glede tega, ali ni orožnik Mack nekaj časa tik pred rabuko svetoval zaupno Francu Šusteršiču, da se naj le potegnejo za dosedanjega župnika.

Drž. pravd. nam. nima ničesar proti temu, da se zaslišo omenjeni glede celega položaja na dan rabuke, če prav je on mnenja, da bi bilo to popolnoma odveč, ker je vendar cela situacija po dosedanjih izpovedbah prič pojasnjena. Protivi se pa predlogu, da se zasliši Šusteršič glede besed orožnika Macka.

Zaslišati hočejo priče Šusteršiča in Rudolfa, ki sta bila pa skozi celo razpravo v dvorani in poslušala.

Priče se kljub temu zaslišijo! Prič ne povesta nič novega, pač pa se je Rudolf silno blamiral, ker je hotel prikriti, da je bil triinajst mesecev radi goljufije že zaprt. Priča Rudolf je še to tajil, kar Luštrek priznava.

Obraunava se nadaljuje danes ob pol štiri popoldne.

Dnevne novice.

+ **Poročevalec o severni železnici član »Slovanke zveze«.** Z Dunaja se nam poroča: Železniški odsek je v večerajšnji seji izvolil pododsek, ki naj v osmih dneh prouči vprašanje glede podržavljenja severne železnice ter predloži odseku svoje poročilo. Poročevalec je dvorni svetnik Šuklje.

+ **Kongrua.** Z Dunaja se nam poroča: Proračunski odsek je danes po dveurni seji z vsemi proti štirim glasovom odobril brez premembe kompromisni načrt vlade glede kongrua. Vsebinska je znana. Duhovniki v pastirstvu dobe osem petletnic po 200 kron; določba velja tudi »pro praeterito«. Minister dr. Marchet je toplo priporočal ta načrt v imenu skupne vlade s socialnega stališča. Upiral se je edini soc. demokrat Seitz, proti pa so glasovali dr. Menger in vsenemca dr. Schalk in Berger. Ali in kdaj pride v zbornico načrt zakona, pa je odvisno od parlamentarnih slučajev, ki niso vedno slučaj.

+ **P. n. naročnikom,** ki jim koncem 3. četrtletja poteka naročina na »Slovenca«, smo včeraj priložili položnice. Prosim jih v naj se v svrhu obnove naročnine čimprej poslužijo, da ne bo zastanka v pošiljanju.

+ **Koledar »Katol. tiskovnega društva«** za leto 1907 je bil včeraj odposlan č. p. n. članom društva. Položnice smo priložili vsem koledarjem; oni gg. člani, ki so že poslali članarino za l. 1906, naj položnice prihranijo za prihodnje leto, dobrotniki oziroma ustanovitelj naj jo porabijo v druge namene. — Nečlani si lahko naroče »Koledar« v prodajalni »Katol. tiskovnega društva« in v »Katol. bukvarni«. Cena izvodu je 3 krone, po pošti 10 vin. več. Pri naročilih naj se izvoli pripomniti, ali se želi koledar s katalogom za katehete ali brez njega.

— **Otvoritveni vlak nove karavanške železnice** se odpelje v nedeljo, 30. t. m. iz Beljaka ob 11. uri 20 min. dopoldne, ob 12. uri pride Pod Rožico, kjer se vrši cerkveno blagoslovljenje. Ob 1. uri 1 min. odpelje vlak od tu na Jesenice, kamor pride ob 1. uri 26 min. Ob 1. uri 42 min. odpelje vlak z Jesenic in pride ob 3. uri 30 min. v Celovec.

— **Iz Kandije** se nam poroča: General usmiljenih bratov Pater Cassian Gasser iz Rima dospe te dni inšpicirat tukajšnji zavod usmiljenih bratov. Visoki dostojanstvenik je rodom Tirolec in je na svoji poti iz Rima, kjer ima svoj sedež nadzoroval zavode po Ogrski ter Hrvaški. Kakor čujemo, mu gre tukajšnji prior do Brežic naproti.

— **Začetek trgatve na Dolenjskem.** Po Trški gori in sosednjih vinskih gorah se trgatve polagoma že pričena. Nagaia ji je jako neugodno nestanovitno vreme zadnjega časa. Več o letošnji trgatvi, kadar se splošno prične.

— **Z 38 metrov visokega zvonika padel je krov.** I. C. r. m. n. doma iz Loke pri Črnomlju, ki je pokrival cerkveno streho v Črnomlju. Težko v notranjih delih poškodovana so pripeljala v ponedeljek popoldne v bolnico usmiljenih bratov v Kandiji.

— **Dr. De Franceschi v Stutgartu.** Primarij bolnice usmiljenih bratov v Kandiji dr. P. De Franceschi se mudi te dni na kongresu zdravnikov v Stutgartu. Ta čas ga nadomešča v bolnici pater Emanuel Leitner, provincial iz Gradca. Dr. De Franceschi se vrne še le 30. t. m. domov.

— **C. kr. avstrijske državne železnice.**

Z dnem 1. oktobra 1906 stopi v veljavo na progi Trbiž-Ljubljana za 1906/07 novi zimski voznik red. Glavno premembo dosedanjega voznega reda tvori izpad doslej v prometu stoečih nočnih vlakov št. 1717 in 1718. Namesto njih stavlja se vsaki dan v smeri Trbiž-Ljubljana v promet vlak št. 1719, koji je vozil doslej le ob nedeljah in praznikih (Trbiž odhod ob 8. uri 49 minut zvečer, prihod v Ljubljano, južni kolodvor, ob 11 uri 34 minut ponoči, ter v nasprotni smeri novi vlak št. 1718 (Ljubljana odhod ob 7. uri 35 minut zvečer, v Trbiž dohod ob 10. uri 52 minut ponoči. Osebnostni vlaki z odhodom iz Ljubljane juž. žel. ob 7. uri 10 minut jutraj, 11 uri 30 minut predpoldnem in 4. uri popoldne, ter oni z dohodom v Ljubljano ob 11. uri 15 minut predpoldnem, 4. uri 30 minut popoldne in ob 8. uri 40 minut zvečer stavljeni so v Jesenicah v zvezo z vlaki od in proti Gorici d. ž. — Trst c. kr. d. ž. — in ker se proga Celovec-Jesenice ter Beljak-Rožna dolina odpre dne 1. vinotoka t. l. preko Glandorfa s severnimi progami državnih železnic in preko Rožne doline z vlaki od in proti Beljaku. Na progi Ljubljana drž. žel. Kamnik ter na dolenjskih progah obdrži veljavnost zdajni voznik red tudi po zimi. — V Trstu, meseca kimovca 1906. — C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.

— **Mrtveca našli.** V Konzi pri Kočevju so našli 22. t. m. v gozdu obešenega Janeza Hitza. Pokojnik je bil krošnjar in bolan nekoliko na umu.

— **Za Strossmayerjev spomenik** so poslali ameriški Hrvatje 10.000 K.

— **Tapetniki draže svoje izdelke.** Dunajski tapetniški mojstri so sklenili svoje izdelke podražiti za 25 odstotkov.

— **Nevhihta.** V ponedeljek popoldne okrog četrte ure je pridivila preko Dolenjske od severozapada silna nevhihta, ki pa je Novo mesto le mimogrede zadela. Nastal je hkrati strašen vihar, nakar je sledila velika ploha. Nevhihta se je šele dalje doli proti jugovzhodu razvila. Prinesla je občutni mraz, termometer kaže danes 25. ob solnčnem vremenu le 13° Celsija.

— **Potresni znaki.** Iz Kandije se nam poroča: Dne 25. t. m. so se na jugozapadu opazovali jako značilni znaki oddaljenih elementarnih oziroma potresnih izbruhov. Tudi magnetne so že več dni jako nemirne.

— **Meso se je podražilo v Gradcu** za 8. 4 in 12 vin. pri kg. in bo veljal meseca oktobra kg. volovskega mesa 1 K 60 v., 1 K 44 v. oz. 1 K 32 vin., kg. kravjega mesa pa 1 K 52 v., 1 K 36 vin. oz. 1 K 24 vin.

— **Novosti za prodajanje tobaka.** Odposlanstvo društva tobanih prodajalcev v Gradcu je posredovalo pri generalnem ravnatelju tobačne rešije na Dunaju, da bi ugodil željam tobačnih prodajalcev, kar se tiče zavijanja raznih smodk. Ravnatelj dr. Kämpf je odgovoril, da je rešija z novim zamotavanjem že poskusila in da bo vsa stvar sploh v kratkem rešena. Za božič bodo prejeli prodajalci tobaka takozvane »Geschenkkistchen«, kjer se bo nahajalo po 50 britanik, trabuk in regalit. Istotako se bo nahajalo v takih skrinjicah tudi po 50 havank obeh novopeljanjih vrst. Kar se tiče poškodovanih smodk, so glavni založniki tobaka primorani, vse vzeti nazaj, če niso bile poškodovane pri transportu. Isto odposlanstvo je govorilo pri referentu tobačne rešije, dr. pl. Svobodi za spremembo novopeljanega nedeljskega počitka. Dr. Svoboda je izjavil, da je to za enkrat nemogoče, pač pa se dovoljujejo prodajalcem v posebnih slučajih izjeme.

— **Nizozemska kraljica** je včeraj predpoldne dospela s svojim soprogom v Trst ter se je podala na Albrechtov grad, kjer bo bivala.

— **Samoumor deklice.** Na Reki se je zastupila 25 let stara lepotica šivilja J. B., rojena iz Hrenovice na Kranjskem. Vzrok: nesečna ljubezen. Na grobu ji je govorila v slovo prijateljica Anka Belič.

— **Umrl je** v St. Rupertu Anton Koss, star čez 80 let. Predno je umrl — hodil je še po sobi. N. v. m. p.!

— **Zasačeni razširjevalci papirnatega denarja.** V Škocijanu so prijeli Martina Grma, doma iz Dobrave, sodni okraj Trebnje, ko je kupoval svinje s ponarejenimi bankovci po 20 K. Priznal je, da je več takega denarja spečal že prej na semnju v Žužemberku. Kot pravega ponarejalca denarja pa so prijeli Antona Jakliča, ki se je te dni vrnil domov iz Amerike.

— **Oče izdal sina.** Radi ponarejenih bankovcev aretirani Martin Germ starejši je preiskovalnemu sodniku povedal, da ima v postelji svojega sina Martina skritih še 77 ponarejenih bankovcev, katere so potem res našli. Aretiran je bil potem tudi Germ mlajši, katerega je oče obdolžil sokrivde. Germ starejši je izjavil, da je dobil ponarejene bankovce od Tome Kerkoviča iz Severne Amerike.

— **Po nedolžnem obsojen.** V Petrinjah so izpustili Adama Rulo, ki je bil obsojen v do smrtno ječo radi umora nad bratom. Preis-

kava je dognala, da je Rula nedolžen. V ječi je bil že sedem let.

— **Cene za pranje perila** se z dnem 1. oktobra v Gradcu povišajo. Tako so sklenili pralci in perice iz Gradca in okolice na zborovanju, na katerem so povdarjali, da se pranje perila že 20 let ni podražilo.

— **Ravnopravnost slovenskega jezika pred tržaško poroto.** Tržaška „Edinost“ poroča: Pri porotni razpravi dne 24. t. m. bi moral odvetnik dr. Konrad Vodusek zagovarjati nekega Umberto Romito, ki je obtožen radi hudodelstva rop. Omenjeni pa je, sprejemši od slave odvetniške zbornice nalog za ta ex-offo zagovor, naznanil tukajšnji deželni sodniji, da hoče pri svojem zagovoru poslužiti se edino-le slovenskega jezika. Predlagal je, da naj deželna sodnija za slučaj, ako smatra za nedopustno rabo slovenskega jezika pred tržaško poroto, poskrbi za drugega zagovornika. Deželna sodnija je nato kratkim potom „telefonicamente“ (!) obvestila, da je oproščen od sprva naloženega zagovora in da je odvetniška zbornica imenovala že drugega zagovornika. Zakaj in kako, o tem slavna sodnija ni črhnila niti besedice. Veseli nas, da slavna sodnija ni hotela priti na dan s svojimi argumenti. Radovedni smo pa tudi, koliko časa da ostanejo ti skriti argumenti v veljavi, ker se mora na vsak način tudi v Trstu uveljaviti § 9 postave z dne 23. majnika 1878 št. 121 d. z., ki določa da imajo v deželah, kjer se govori po več jezikov, prednost za porotnike oni, ki so za to službo, radi znanja jezikov posebno pripravljeni. Če bi toraj predsednik slavne deželne sodnije postopal strogo po predpisu tega § 9, bi moral sploh vsak porotnik v Trstu znati slovenski, ker v Trstu dandanes še živi dosti ljudi, ki govorijo ravno tako dobro laško kakor slovensko.

Štajerske novice.

š **Nemška šola v Slov. Bistrici.** Kakor poročajo nemški listi je bil včeraj mariborski poslanec Wastian, ki zastopa tudi Slov. Bistrico, pri predsedniku nemškega šulferajna dr. Grossu z zahtevo, da se takoj osnuje v Sl. Bistrici nemška šola. Dr. Gross se je mladega Wastiana tako prestrašil, da mu je šolo takoj obljubil in celo zagotovil, da bo šulferajn pri nesel prav gotovo posebne žrtve za Slov. Bistrico. — Če se to vresniči, bo to za slov. otroke velika sreča, ker jim ne bo treba več z nemškimi podivjanci skupaj sedeti v isti šoli. Koliko slovenskih otrok se je že pohujšalo z občevanjem z nemškimi!

š **Smrtna nesreča.** Pri graščinski žitnici v Brežicah je spravljal gostilničar Janez Grobelšek voz za pesek ter skrinjo naslanjal na steno. Minolo nedeljo se je tam v bližini igral petletni Karol Colner, sin tukajšnjega nočnega čuvaja. Deček je po nerodnosti prišel približno skrinje, ki se je prekucnila in nani padla tako nesrečno, da mu je prebila lobanjo in je bil takoj na mestu mrtev. — Proti Grobelšku, ki ga je policija že svarila, naj skrinjo tako ne naslanja, se je uvedlo kazensko postopanje.

š **Izpred mariborskega porotnega sodišča.** Usnjarski pomočnik 23 let stari Franc Cmor iz Radgone je bil obsojen na dva in pol leta težke ječe, ker je trikrat streljal na svojo ljubo, hišino Marijo Divjak. Hotel jo je umoriti, ker ga je zapustila. — Radi požiga je bil obsojen 54letni Janez Benkovič v petletno težko ječo.

š **Umrl je** v dunajski bolnici bivši kapelnik celjske mestne godbe Adolf Diesel.

Ljubljanske novice.

lj **Sestro morilke Friderike Zeller** na 18 mesecev obsojeno Marijo Zeller so orožniki danes pripeljali v Ljubljano. Marija Zeller prenoči danes v zaporih tukajšnjega deželnega sodišča, na kar jo jutri z jutranjim gorenjskim vlakom odpeljejo v Begunje.

lj **Tifus med vojaki.** Tudi v Ljubljani je obolelo nekaj vojakov 27. pešpolka na tifusu. Tifus je bil prinesen z vojaških vaj.

lj **»Dijaški zbor«** v »Glasbeni Matici«. Pouk v moškem zborovem petju se tudi letos otvori v »Glasbeni Matici« in bo prva skušnja v četrtek, dne 27. septembra ob pol sedmih zvečer. Zajedno bo takrat nadaljno vpisovanje. Poučeval bode gospod koncertni vodja Hubad.

lj **Poročil se je** včeraj dopoldne, v stolni cerkvi v Celovcu g. Avgust Tosti, bančni uradnik iz Trsta, sin ljubljanskega gostilničarja gospoda Tostija, z gospico G. Roscher. Poročil je imenovana stolni vikar gospod Pavlič. Starši ženina pa so obhajali petindvajsetletnico poroke. Poroki sta prisostovala g. Ferd. Praprotnik, c. in kr. poročnik in L. Paurič, učitelj.

lj **Dalmatinci na odgonu.** Predvčerajšnjem je šlo iz Nemčije skozi Ljubljano odgonskim potom v svojo domovno občino 30 Dalmatincev, katere sta od ljubljanske odgonske postaje spremljala do Sežane dva tukajšnja odgonska sprevodnika. V Sežani bi bili morali Dalmatinci izstopiti, in ko so bili nato opozorjeni, so postali hudi in pričeli vzdigovati pesti. Ker je bila nevarnost, da sprevodnika dejansko napadejo, je prišel na pomoč tamošnji orožnik, policijski stražnik in železniško osebje, katerim se je posrečilo, da so spravili Dalmatince iz železniškega voza. Da bi ne bilo prišlo na pomoč orožništvo in železniško osebje, bi se bila odgonskima sprevodnikoma najbrže slaba godila.

lj **Razgrajali so** danes ponoči trije hlapci v parku pred vojašnico 27. pešpolka in klicali policijo na »pomoč«. Želja se jim izpolnila v toliko, da so prišli vsi trije v »špekamro«.

lj **Vlak s tira skočil.** Danes ponoči je skočil v Poljčanah s tira tovorni vlak in je imel vsled tega jutranji vlak 1 uro 16 minut zamude. Žrtve ni bilo nobene.

lj **200 rakov je ukradel** nekdo trgovcu Leven.

lj **Priseljenec pobegnil.** Predvčerajšnjim je pobegnil od dela v Kosezah priseljenec Jožef Asböck, pristojen v Meggenhofen. Asböck je po poklicu hlapec in je pobegnil v »uniformi«.

lj **Konj splašil** se je danes dopoldne mesarjevemu sinu Albinu Anžiču, ko je nakladal na voz na Vodnikovem trgu pred hišo št. 5 s hlapcem Ferdinandom Kregarjem zaboj. En zaboj je padel z voza in priletel konju na hrbet, vsled česar se je splašil. Dirjal je po Vodnikovem trgu proti lončaricam in pri tem stresel z voza jednega navedencev, kateri se pa k sreči ni nič poškodoval. Ko je dirjal čez trg, je došel 70letno Ivano Borštnarjevo, jo podrl pod se in šel čez njo z vozom, ter jo tako poškodoval, da so jo težko poškodovano prepeljali z rešilnim vozom v deželno bolnišnico. Konja so ustavili mesarji v Šolskem drevoredu.

lj **V kavarni »Austria«** bo jutri koncert seksteta na lok. Začetek ob pol 10. uri zvečer.

Razne stvari.

Nad 200 oseb utonilo. V Lahori v vzhodni Indiji se je potopila ladja z 200 ljudmi.

Sultan. Vest o sultanovem raku se iz Carigrada »uradno« dementuje.

Dr. Laponi — nevarno obolel. Papežev zdravnik dr. Laponi je nevarno obolel na vnetju slepega črevesa. Treba ga bo operirati.

Vlaka trčila. Na progi Chicago-St. Louis v Ameriki sta trčila dva vlaka. 6 oseb je mrtvih in 25 ranjenih.

Zrakoplov in brezžični brzojavi. Iz Genta poročajo: Institut za mednarodne pravice je odredil, da je, kar se tiče zrakoplovov, zrak vsakomur prost. Vsaka država pa lahko prepove Herzove valove (brezžični brzojav) napeljavati preko svoje zemlje; o tem pa mora obvestiti tudi sosednje države.

Umor radi 10 kron. V občini Török Szent Miklos sta ubila dva mlada fanta 72letnega delavca Franca Sodorja, da sta se tako polastila 10 kron, ki jih je imel pri sebi. Oba so prijeli.

UMOR GRŠKEGA METROPOLITA.

V vasi Kamenici so umorili — najbrž Kucovlahi — grškega metropolita Castoria.

Telefonska in brzojavna poročila.

SKLEP NEMŠKE LJUDSKE STRANKE.

Dunaj, 26. septembra. Nemška ljudska stranka se je v današnji seji izjavila, da bode glasovala proti pluralitetni volilni pravici in proti volilni dolžnosti. Stranka zahteva, da se po zakonu določi število nemških in čeških poslancev na Češkem in Moravskem.

PRAVICOLJUBNI ITALIJANI.

Trst, 26. septembra. »Piccolo« se zaganja v zagovornika Voduska, ki je nameraval braniti dva klijenta v slovenskem jeziku, kar pa je zabranil sodni dvor. »Piccolo« razlaga postavo v tem smislu, da ima zagovornik govoriti v razpravnem službenem jeziku sodnega dvora.

VODJA ALBANEŠKEGA GIBANJA OPROŠČEN.

Trst, 26. septembra. Pravosodno ministrstvo je odredilo, da se osvobodi Rini Mati Koksa, vodjo albaneškega gibanja, in se ga ne izroči Turčiji, ki je to zahtevala.

MARKIZ PALLAVICINI.

Dunaj, 26. septembra. Kakor je izvedel »Fremdenblatt«, se potrjuje poročilo, da je naslednikom grofa Calice določeno poslanik v Bukareštu, markiz Pallavicini.

IZGREDI V OLOMUCU.

Olomuc, 26. septembra. Pri odhodu 18. polka, ki obstoji iz Čehov, na Tirolsko, je tisoč Čehov klicalo Hambu. Iz neke hše so Nemci nekaj vrgli na Čeha. Kdo je to storil, se ni posrečilo izvedeti, ker je policija v nemških rokah.

ZIDJE IN PROTESTANTJE NA FRANCO-SKEM.

Pariz, 26. septembra. Judje in protestantje so ustanovili verske družbe v smislu državnega zakona. Vlada jim je dala na razpolago molitnice in premoženje dotičnih verskih občin.

BOJ NA KRETI.

Atene, 26. septembra. Ko se je včeraj grški princ Jurij hotel odpejati s Krete, poizkušala je četa domačinov to zabraniti. Mednarodne čete so prihitele in streljale. Domačini so tudi streljali. Dve osebi sta ubiti.

CAR V BIARITZU.

Pariz, 26. septembra. »Echo de Paris« poroča, da namerava car meseca oktobra z vso svojo rodbino prebivati v Biaritzu.

SRBI IN BOLGARI.

Sofija, 25. septembra. Sem je došlo 105 srbskih gimnazijskih profesorjev, da prisostvujejo konferenci bolgarskih profesorjev.

RUSKA REVOLUCIJA.

Lodz, 26. septembra. Neki pijani dragonec je včeraj ustrčil na cesti štiri osebe, med njimi tri otroke.

Peterburg, 26. septembra. Neznani človek, ki je 15. julija ustrčil generala Ko-

zlova, meneč, da je Trepov, obsojen je na smrt na vešal'h.

Peterburg, 26. septembra. V okraju Wjatka se je uprla kakih 70 vasil. Več policijskih uradnikov je bilo umorjenih.

Riga, 26. septembra. Na voz cestne železnice je bila vržena bomba in oddan'h nanj več strelav. Ena oseba je ubita, štiri osebe težko ranjene.

Ako se direktno na podjetje Singer & Comp. deln. družba šivalnih strojev ali pa na zastopnike obrne ime »Izvirni Singer« je najboljša garancija za najboljšo kakovost in konstrukcijo in to je ravno vzrok zakaj toliko tovarn in prodajalcev poizkuša šivalne stroje pod vpeljanim imenom Singer & Comp. deln. družba, kakor n. pr. Central-Bobin in še več pod imenom Singer prodajati. Naj se torej ne pusti nikdo zapeljati pri nakupu šivalnega stroja naj se vedno vpraša ako isti iz tovarn Singer & Comp. deln. družba izhaja in se ne zadovolji z ničnostnim odgovorom. — Najboljše je ako se obrne na tukajšnjo zalogo Singer & Comp. deln. družba šivalnih strojev v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 4, ali pa na zastopnike kateri se zamorejo izkazati da prave Singerjeve šivalne stroje prodajajo.

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306.2 m, srednji sračni tlak 736.0 mm

	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celsius	Vetrov	vidljivost
25	9. sveč.	743.2	6.1	sr. svzh. del. jasno	
	7. ajutr.	715.4	2.3	sl. jug	jasno
26	2. pop.	744.7	12.4	sr. vzhod	pol. obl.
Srednja včerašnja temp. 8.1°, max. 13.5°					

Stanovanja

in sicer eno s 3 sobami in pritliklinami, drugo z 1 sobo in pritliklinami za **takoj**, in eno z 2 sobami in pritliklinami za **november termin, odda Ignacij Čamernik**, kamnoseški mojster, Komenskega ul. 26.

2118 3 3

Udano podpisani si usoja uljudno naznaniti p. n. občinstvu, da ooustim s 1. oktobrom letos kavarniške in restavracijske prostore kakor tudi direkcijo **Grand hotela „Union“** v Ljubljani.

Her mi je pa mnogo na tem, da svoje cenjene goste, predno se poslovim iz Ljubljane, še enkrat vidim, priredim

v nedeljo, 30. septembra t. l.

== v veliki dvorani ==

dobrodelni poslovilni koncert

ki ga proizvajajo popolna godba c. in kr. pešpolka kralj Belgijcev št. 27 pod osebnim vodstvom g. kapelnika,

žegar celotno ustopnino sem namenil na polovico mestnim ubošcem, po četrtini pa prostovoljnemu gasilnemu in reševalnemu društvu in bolniški blagajni mojstrov gostilniške zadruga.

Pri tej priliki se najtopleje zahvaljujem p. n. oblastvom, slavnemu častniškemu zboru ljubljanske posadke, društvom, korporacijam, časopisju, upravnemu svetu akc. stavbinske družbe „Union“. svojim cenjenim gostom, prijateljem in tovarišem za obilno mi izkazano naklonjenost in za tako častno podporo ter jih obenem prosim v interesu imenovanih občekoristnih zavodov za prav številni obisk tega koncerta.

Obenem naznanjam, da bom odslej zopet popolnoma posvetil svojo gostilničarsko delavnost svojemu slovitemu hotelu „Walter von der Vogelweide“ v Wolzanu, ki sem ga ondi ustanovil pred 19 leti.

Ho bi kakšega potnika iz lepe kranjske dežele kedaj zanesla noga na Tirolsko priporočam mu ondi svoje podjetje v blagohotni ozir. Zagotavljam, da ne bom ničesar opustil, s čimur bi se mogla pomnožiti zadovoljnost in zabava častitih gostov.

Ljubljana, 24. septembra 1906.

Velespoštovanjem udani

mednarodni neutralni hotelir in gostilničar

Anton Hamposch.

2166 1-1

U mestni kleti proizvajanje ljubljanskega salonskega seksteta.

Ustop prost.

Opazke iz zagrebske gospodarske razstave.

Iz Zagreba 23. sept. 1906.

V Zagrebu traja od 1. septembra gospodarska razstava, ki obsega vse stroke gospodarstva razen šumarstva in rudarstva. Pri otvoritvi se je izjavil vladni poverjenik nasproti banu, da naj pričajo dela, a ne le besede o gmotnem napredku hrvatskega naroda. Deloma je ta izjava resnična; od zadnje gospodarske razstave je Hrvaška zares napredovala, toda kmečki narod vendar ne v one meri, da bi se moglo reči: gospodarski napredek je prodrl v vse sloje naroda. To priznavajo zdaj že trezni kritičari sedanje razstave; saj so vendar, kar je najboljšega in najlepšega razstavili vladini in pa deželni gospodarski zavodi, le pri razstavi živine so sodelovali tudi kmetje.

Na krasno in zares umetno urejenem prostoru na istočni strani mesta, je postavljeno nekoliko prav lepih paviljonov, med katerimi se odklikujejo pred vsem glavni paviljon deželne vlade, z dvema manjšima, ki sta z glavnim zvezana s hodniki. Tukaj je razstavljeno vse, kar spada na narodno ekonomski oddelek deželne vlade, križevskega gospodarskega zavoda in velikega državnega vladinstva Božjakovine. Vsekako je v tej zbirki najznamenitejša ona umetnih gnojil. Pri vsaki vrsti gnojila je vsajena rastlina, na kateri se vidi upliv navadnega in umetnega gnojila. Opaziti pa ni bilo nikjer podatkov, koliko umetnega gnojila se porabi na Hrvaškem. Pri razstavi poljskih pridelkov, raznih vrst žita, zelenjave itd. ni zastopan priprosti poljedelec, pa so zato ta oddelek razstave razsojevalci grajali. Okoli glavnega paviljona so se razvrstili manjši paviljoni, v katerih se prodaja piščan in hrana. Prodaja se seveda le domače vino in domače pivo. Znamenit je paviljon tvrde Berger narodnih vezil in preprog. Znano je, da zna tako fino in umetno veziti redko kateri narod, kakor hrvaški. Bivši predstojnik dr. Kršnjavi je to narodno industrijo podpiral ter uredil celo šole za to. Potem je prevzel g. Berger to industrijo pod svoje okrilje ter je vzdrževal čez 100 delavkov do najnovejšega časa. Zdaj bode pa prenehal, ker ne dobiva nobene podpore. Deželna vlada bi morala z znatnim prisostvom v denarju poskrbeti, da se to ne zgodi, nego da se vzdrži ta stroka narodne industrije.

Na istočni strani razstave se nahaja v veliki lopi zbirka raznih gospodarskih strojev, od katerih mnogi delajo. Razume se, da je v celi tej zbirki vrlo malo domačih tvrdk, nego večidel tujih. Največ je čeških in mažarskih, od zagrebskih pa le tvrdka Eisenhut.

Sredi razstave so krasni nasadi sadnega drevja, na katerih dozoreva sad, a v bližini je videti umetno gojeno trto pod steklom. Vrlo zanimiva je tudi higijska razstava, ki je vmeščena v bližnji ljudski šoli. Razdeljena je na razstavo za splošno higijeno, na šolsko in na sokolsko. Šolska je brez dvoma najzanimivejša.

Dozdaj so se razvrščevale razstave po redu. Najprej je bila razstava ranega sadja in grozdja, potem pasja razstava, tretja je bila najznamenitejša in sicer goveje živine, konjev in perutnine, potem rib, a na zadnje razstava kasnega sadja in grozdja.

Razstava ranega in kasnega grozdja in sadja je zadovoljila vsakega. Vsi kraji Hrvaške in Slavonije so bili zastopani. Dasi letos ni posebno sadno leto, vendar tako krasnega sadja in grozdja nisem že zdavnaj videl. Seveda so vse to izložili zopet le vladini in deželni zavodi. Med vsemi se odlikuje zbirka vladinstva Kutjeva iz Slavonije. Bratje Turkoviči so na tem ogromnem posestvu uredili največje sadovnike, kakršnih ni v celi Evropi, in njihovo sadje in grozdje se razvozi na vse strani: v Avstrijo, Nemčijo in Angleško, ker se hrvaško sadje bolj ceni, nego kalifornijsko. Tako krasnih šljiv ne najdeš nikjer, kakoršne so uspele v Turkovičevih šljivnikih. Žalibog, da je nekdanji glasovita slavonska šljiva na kmetih zanemarljena. Poprej so Slavonci žgali šljivovico, pa so marljivo gojili svoje šljivnike. Toda nove postave za žganje šljivovice so tako ostre in davek tako velik, da je kmet rajše prenehal gojiti šljivo. Da je znal šljivo sušiti, bi imel pri vsem tem koristi, ker bi mogla slavonska šljiva lahko konkurirati z bosensko. Zato bi bilo potrebno, da se narod poduči o sušenju šljive, da bi imel potem vendar le veliko korist od tega sadja. Vlada stori zares mnogo za sadjerejo, vendar pa ta med kmeti ni še tako napredovala, kakor bi mogla, kajti hrvaška zemlja je vstvarjena za sadjarstvo po svoji blagi klimi.

Tudi ribja razstava je zanimiva. V dveh paviljonih, od katerih pripade eden vladinstvu Našice grofa Pejačevića, a drugi vladinstvu Damvar pl. Tukurija. Hrvaška bi morala imeti dobro urejeno ribarstvo, ker same obilne reke tečejo skozi to deželo. Toda temu ni tako. Ribarstvo je bilo zanemarljeno. Še le pred nedavnim je izdana postava o ribarstvu po rekah in ribnikih, kateri so se začeli pa še le v najnovejšem času urejevati, in sicer samo na omenjenih posestvih. V teh ribnikih se goji plemenita riba raznih vrst, pa je bode sčasoma toliko, da se bode lahko prodajalo v inozemstvo, kajti ribnjaki grofa Pejačevića so ogromni in dozdaj največji v naši državi. Načrtujemo se, da bode potem tudi pri nas v Zagrebu riba cenejša, kajti dozdaj je bila tako draga, da so jo mogli kupovati le premožnejši ljudje. V obeh omenjenih paviljonih je razstavljeno tudi vse potrebno ribarsko orodje.

Najbolje je vspela živinska razstava, ki je trajala od 15. do 18. septembra. Pri tej priložnosti je pokazal tudi hrvaški kmet svoj napredek. Za živinorejo je storila deželna vlada zares mnogo in zdaj se vidi, kaj to pomeni za deželo, ki je tako pripravna za to stroko gospodarstva. Živina je pravo narodno bogastvo. V živinoreji je dosegel hrvaški kmet že svojega vladinstva. Seveda je med temi kmeti vrlo mnogo nemških naseljenec iz Slavonije, ki so poslali na razstavo jako lepo živino. Zastopane so bile vse glavne pasmine goved, konjev, svinj in perutnine. Razdelilo se je nagrad v denarju do 20.000 K. Marsikateri kmet je dobil po dve nagradi do 700 kron. Vlastelini so dobili le diplome in svetinje. Konji so bili krasni, najlepši je bil mlad arabec, prodan za 20.000 kron. Ogromne svinje je vsakdo občudoval, a največje je kupil mesar Rabus, ki je čez nekaj dni potem razstavil v svoji trgovini v Ilici že posušene gnjati, katere niso bile manje od stegna srednjega vola. Čudno pa je pri vsem tem to, da imamo vkljub krasni živini v Zagrebu slabo in jako drago meso. To dela izvoz; vsa najlepša živina se izvozi, in sicer vsa vladinstva, dočim doma ostane navadna živina, ki se kupuje po sejnih. Izvoz živine se je jako povečal. L. 1895. se je izvozilo 53.723 glav za 6.735.570 kron, a l. 1905 pa že 150.710 glav za 41.435.430 kron. Število glav živine dognane na sejmove pa je ostalo v zadnjih 10. letih skoraj enako; zato je cena mesu tako poskočila.

Od kuretnine so bili razstavljeni krasni purani, tudi za izvoz. Perutnine in jajec, katerih je bilo razstavljenih do 20.000, se izvozi večidel na Nemško in na Angleško. V sami razstavi se je pokazalo, kako se ima ta roba razpošiljati. Zdaj se bavita s tem eksportom dve tvrdki, ena v Oseku, druga pa v Krapini.

Tudi razstava mlekarških proizvodov je zanimiva, dasi se je pri nas začelo mlekarstvo razvijati še le leta 1900. In vendar je osnovanih že 64 mlekarških zadrug, ki dajejo mleko podvzetnikom, kateri proizvajajo sir, maslo, smetano itd. Razpošiljatev, največ na Nemško, je še neznatna, vendar pa se je izvozilo te robe od l. 1900 do 1905 za 2 milijona kron. Mlekarstvo ima na Hrvaškem še veliko bodočnost.

Vrlo praktično je bilo urejeno, da je bil določen za vsako stroko gospodarstva poseben strokovnjak, ki je imel predavanja ob določenih urah. Škoda, da je bilo pri teh predavanjih premalo onih, ki so poduka najbolj potrebni. Kmet seveda ne more dohajati pogostoma v razstavo, mestni ljudje pa nimajo smisla za tak poduk. Bo treba pač več potnih gospodarskih učiteljev pošiljati med hrvaški narod, nego jih je bilo dozdaj. Izkušstvo, dobljeno v tej razstavi, zahteva to odločno; narodu treba poduka in potem pride napredek.

Razume se, da je bilo poskrbljeno v tej razstavi tudi za zabavo. Zagrebčani ljubijo razveseljevanje morda zares malo preveč, vendar po oni časopisi, ki so jim to oponašali, nimajo prav, ker tukaj se gre za ulaznino. Treba je svet tudi namamiti v razstavo tudi z zabavo, kakor je to po navadi pri vseh večjih razstavah. Stroški za priredbo in vzdrževanje razstave so veliki in te je treba pokriti, da pri tem ne trpi preveč proračun zemlje. Velik del zagrebskega prebivalstva seveda ni zadovoljen z razstavo, kajti prinesla nam je nenavadno dragino, katero hudo čuti uradništvo in delavci, a to pa zato, ker Zagreb še dandanes nima urejene aprovizacije za mesto. Tega pa seveda ni nič drugega krivo, nego nemarnost mestne uprave, ki je bila na to že tolikokrat opozorjena od javnosti, a se vendar še dandanes ni zganila. Razstava bo trajala do 30. t. m.

2018 (6)

Opozarjam, da izvršujem naroč. na žgano apno in kamen za kamnoseško in zidarsko obrt iz lastnega kamenoloma

Naročila sprejemam pri pokopališču in v Dolnicah

Oznanilo.

Slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini vljudno naznanjam, da sem otvoril pri novem pokopališču filialko za kamnoseško obrt.

Izdelujem vsa v kamnoseško stroko spadajoča dela iz trpežnega, vsakovrstnega kamena. V zalogi imam veliko prav lično nagrobnih spomenikov. Prevzamem tudi napravo kompletne rakev kakor vseh vrst kamnoseških del na pokopališču in tudi na deželi, po najnižji ceni. Upajoč, da me slavno občinstvo z obilnim delom počasti, belježim

z vsem spoštovanjem udani Fr. Kunovar, kamnosek, Dolnice 1 p. št. Vid nad Ljubljano

Prva zaloga

železnine, stavbenih potrebščin, cementa, bičja za strope, strešne lepenke, travertz, železniških šin itd.; mlatilnic, gepelnov, čistilnic, slamoreznic, stiskalnic (preš) za grozdje in sadje, sesalk (pump) in cevi za vodo in gnojnico ter najraznovrstnejše oprave za mlekarne je pri 1886 19-5

Fr. Stupica

v Ljubljani na Marije Terezije cesti št. 1 in na Valvazorjevem trgu št. 6, nasproti križanski cerkvi.

Cene zmerne, postrežba poštena.

Ker se mi vkljub mnogostranskemu prizadevanju ni posrečilo najti kupca za mojo trgovino, popolna opustitev bi pa povzročila manjšo vrednost blaga in torej meni veliko škodo, sem prisiljen zopet povečati svojo zalogo in jo dopolniti.

Od danes nadalje imam tedaj zopet v zalogi vse najnovejših uhane, brože, zapestnice, verižice, prstane ter razno srebrno in kina-srebrno blago, dalje namizno orodje po najnižjih cenah. 2.71 x 3

Vsako novo delo, vsako popravilo, vsaka gravura se izvrši naglo in najceneje. — Proseč cenj. občinstvo, naj se spomni name v potrebi, beležim velespoštovanjem

Adolf Wagenpfeil, zapris. sodni in zap. cenilec.

Najnižje cene! Najnižje cene!

Resljeva cesta št. 3.

Sv. Petra cesta št. 37.

F. M. Netschek, Ljubljana

ces. in kralj. dvorni zavod za uniformiranje ustanovljen l. 1846. (Poleg novega mostu)

pri „VELIKI TOVARNI“

Priporoča svojo ravnokar došlo novo veliko zalogo jesenskih in zimskih oblek za gospode, dečke in otroke po najnižjih cenah. 1958 10-6

Vsakovrstne jesenske in zimske suknje, haveloke, pelerine in obleke. — Velikanska zaloga konfekcije za dame in deklice.

Velikanska zaloga otročjih kostumov.

Naročila po meri izgotovim točno, fino in trpežno v najkrajšem času.

A. LUKIČ, poslovođkinja.

Najsolidnejša postrežba! Sveže blago!

DELNIŠKA DRUŽBA ZDRUŽENIH PIVOVAREN ZALEC in LAŠKI TRG v Ljubljani, telef. št. 103. priporoča svoje

izborna pivo v sodcih in steklenicah.

Zaloga v Spodnji Šiški, telefona števil. 187.

990 50-23

2291 232

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v CELOVCU.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, priporitet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promete izdaja k vsakemu žrebanju.

Akcijski kapital K 2.000.000.—.

Zamenjava in eskomptuje

izšebane vrednostne papirje in vnovčuje sapale kupone.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavelje.

Rekompt in takasno menje.

Rezervni zaklad K 200.000.—.

Daje predajme na vrednostne papirje.

Zavaruje srečke proti kurzal izgubi.

Borsna naročila.

Podružnica v SPLJETU.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne valiga.

Promet s čekli in nakaznicami.

Leopold Tratnik

Ljubljana, Sv. Petra cesta 27

priporoča

visokočastiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom svojo najstarejšo trdiko za izdelavo cerkvenih posod in orodja.

Vedno velika zaloga.

Prečastiti gospod!

Ako kaj potrebujete ali nameravate napraviti prosim Vas, blagovolite mi pisati in takoj pošljem vzorce. Stare reči popravim, pošlatim itd. Velika zaloga elektr. svetil in kiparskih del.

Arhitekt

1672 30

Ferdinand Trumler

oblast. konces. mestni stavb. mojster

Ljubljana — Pred škofijo 3

prevzema vseh vrst stavbe kot nove zgradbe, prezidave, adaptacije, prenovitve, rekonstrukcije, dalje izdelavo načrtov in proračunov, merjenje in cenitve.

Specialiteta cerkvene stavbe.

Izvršitev umetnih načrtov za vseh vrst poslopja in izvedba perspektivnih risb za ista. Izredno kulantne cene in točna izvršitev

Oblastveno
potrjeno učilišče
za krojno risanje
Franja Desih
Ljubljana, Stari trg 23.
Dobi se tudi kroj po
životni meri.

Dobi se

havelok zastoni

ako se kupi za gld 18

sledenih 6 predmetov:

za gospode i površnik ali zimsko suknjo, gorko podloženo i sukneno obleko, eleg. izgot., i posebne suknene hlače, karirane ali progaste, i modern telovnik, najn. kroja, i klobuk, i čepico

2116 6

Angleško skladišče oblek

O. BERNATOVIĆ

Ljubljana, Mestni trg 5.

Ivan Jax & sin

v Ljubljani, Dunajska cesta 17

priporočata

svojo bogato zalogo

šivalnih strojev
voznih koles

2675 52-36

in

pisalnih

strojev.

Pouk v šivanju
in v vezenju na
stroje brezplaćen.

Prostorna

delavnica ali skladišče

v mestu se takoj oddá. 2151 3-2
Kje, pové upravništvo „Sloveca“.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani

priporoča za praktično porabo naslednja priznana dela:

Maier-Bode, **Der praktische Landwirt.** Handbuch für Landwirte, Haustierbesitzer, Gärtner, Winzer. Mit vielen hundert Abbildungen und 18 Farbendrucktafeln. Vez. K 8'40.

Probst, dr. Georg, **Handbuch der gesamten Landwirtschaft.** Bearbeitet von Landestierzuchtinspektor dr. Attinger, Direktor Balster etc. etc. K 2'40.

Gaucher, **Handbuch der Obstkultur.** K 24'40.

Zürn, dr. Ernst, **Der Erwerbs-Obstbau.** Seine Förderung und praktische Ausführung durch Landwirte, Gärtner und Gartenfreunde. K 6'60.

Struپی, dr. Simon, **Živinozdravništvo.** Vez. K 4'10.

Zipperlen, **Der illustrierte Haustierarzt,** für Landwirte und Haustierbesitzer. Eine Darstellung der Gesundheitspflege der Haustiere, sowie eine Belehrung über das Aeussere, Geburtshilfe, Hufbeschlag u. s. w. und über die Krankheiten sämtlicher Haustiere. Zugleich ein Handbuch für Tierärzte und Hufschmiede. Vezano K 8'40.

Bleiwies vitez Trsteniški, dr. Janez, **Nauk kako zdrava in bolna kopita podkovati** in kopitne bolezni ozdravljati. K 1'60.

Bleiwies vitez Trsteniški, dr. Janez, **Nauk kako pomagati živini o porodu** in kako po porodu ravnati s staro in mlado živino in ozdravljati poporodne bolezni. Vezano K 1'20.

Alfonsus, Alois, **Allgemeines Lehrbuch der Bienenzucht** mit 4 Tafeln und 354 Abbildungen. K 10.

Menotti dal Piaz, **Handbuch des praktischen Weinbaues** mit besonderer Berücksichtigung der Reconstruction von Weinärten. Mit 154 Abbildungen. K 6'60.

Zimmerer, **Kräutersegen.** Die Bedeutung unserer vorzüglichsten heimischen Heikräuter in Sitte, Sage, Geschichte und Volksglauben; ihr wirtschaftlicher und industrieller Nutzen und ihre praktische Verwendung als Hausmittel. Für die Jugend, das Volk und deren Freunde zur Belehrung einer religiössinnigen Naturanschauung. Mit 56 Pflanzen-Tafeln. Vezano K 9'60.

Kneipp-Reile, **Das große Kneippbuch.** Ein Volksbuch für Gesunde und Kranke. Samt vielen Abbildungen, Pflanzenatlas, Anatomie des Menschen etc. etc. XXIV + 1314 Seiten und 20 Pflanzentafeln. Vezano K 14'40.

Kneipp-Podgorc, **Domači zdravnik.** Vezano K 1'40.

Kohlmann, **Kubiktabellen über runde, geschnittene und beschlagene Hölzer,** berechnet nach Metermaß. Vezano K 4'50.

Kohlmann, **Kubiktabellen über runde geschnittene und beschlagene Hölzer,** berechnet nach Fußmaß. Vezano K 3'60.

Christ Lucas, **Gartenbuch für Bürger und Landmann.** Eine gemeinfällige Anleitung zur Anlage und Behandlung des Hausgartens und zur Kultur der Blumen, Gemüse, Obstbäume und Reben, einschließlich der Blumenzucht im Zimmer. 13. Auflage. Mit 276 Abbildungen. Vezano K 4'80.

Puhlmann's **Handbuch der Homöopathischen Praxis.** Anleitung zur klinischen Untersuchung Kranker und zu deren Behandlung nach homöopathischen und diätetischen Grundsätzen etc. Mit 142 in den Text gedruckten, zum Theil colorirten Abbildungen und 47 chromolithographirten Tafeln. Zweite Auflage. Vezano K 19'20.

262 18

Zahtevajte zastoni

in franko moj veliki, bogato ilustriran glavni cenik z nad 1000 slikami vseh vrst nikelnatih, srebrnih in starih ur z znamko Roskopf, Hahn, Omega, Schaffhausen, Glasbütte kakor tudi vseh vrst solidnih zlatih in srebrnih po izvršnih tovarniških cenah.

Nikel. remont. ura K 3'—
slat. Roskopf patent ura 4'—
črna jek. rem. ura 4'—
črna jek. rem. ura 5'—
Goldin rem. ura „Luna“ kolesje . . . 7'50
srebr. „Gloria“ 7'60
oklep. veržica z rlatčo 11'50
na pero in karab. 15 gr. težka . . . 2'50
ruska Tula nikel. ura s sidro z „Luna“ kolesjem . . . 9'50
ura s kukavico K 3'50, budilka K 2'90, kuhinjska ura K 3'—
švarcvaldska ura K 2'80.

Za vsako uro letno pisemno jamstvo!
Nikak riska! Zamenja dovoljena, ali denar nazaj!
Prva tovarna za ure **Hanns Konrad** v Mostu
1789 (Brüx) št. 654, Češko. 100—14

Zanesljiv hlapec

h konjem se išče v tovarni za barve v Dolu pri Ljubljani.

Vpraša naj se ravnotam. 2150 3-2

Lepa stanovanja

v novih hišah na Selu

tik glavne ceste z 1, 2 ali 3 sobami, kuhinjo in drugimi pripadki se takoj odajo po zelo nizki ceni.

Več se poižve v Ljubljani, Ambrožev trg 7, priti.

Lepi lokali

pripravi za vsako trgovino ali za pisarne dajo se takoj v najem, ravno tako tudi

hlev za dva konja.

Naslov izve se pri upravništvu „Slovenca“.

Ne čitati

samo, ampak tudi skusiti se mora

Steckenroder lilično mlečnato milo

Bergmann & Co., Draždane in Dečlin ob Labi prej Bergmannovo lilično mlečnato milo (znamka 2 hribovca) za doseg nežne polti in odstranitev peg.

Prodaja komad à 80 vin. v Ljubljani:
Lekarna: Jos. Mayer. 1452 30-10
Drogeriji: A. Kanc in Victor Schiffer.
Parfum.: O. Fetti-Frankheim.

Istrska vina,

refoško, beli muškati in teran, 1832 24-13

se dobivajo pri lastniku vinogradov

Anton Ferlan di Giorgio

v Rovinju, Istra.

Cene in vzorci na zahtevo.

Prodaja na debelo in drobno.

Firnez

le iz kranjskega lanenega olja

1619 100-29 prodaja

Adolf Hauptmann

v Ljubljani

prva kranjska tovarna oljnatih barv

firnežev, lakov in steklarskega klesanja. Največja zaloga

karbolineja in gipsa.